

Татарстан Республикасы
Балык Бистәсе муниципаль районы Советы

L-6 НОМЕРЛЫ КАРАР

Балык Бистәсе ш.т.п.

2020 елның 17 февралә

Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы муниципаль предприятиеләре, учреждениеләре балансында булган муниципаль мөлкәтне (төп чараларны), шулай ук Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы муниципаль мөлкәт казасын тәшкит итүче мөлкәтне (төп чараларны) исәптән чыгару тәртибе турындагы нигезләмәне раслау хакында

Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы муниципаль мөлкәт белән идарә итү һәм аның белән эш итү нәтижәләлеген арттыру, аны кулланган өчен жаваплылыкны арттыру, аны исәптән төшерүгә контрольне көчәйтү максатларында, Россия Федерациясе Граждан кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге № 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Бухгалтерлык исәбе турында» 2011 елның 6 декабрәндәге 402-ФЗ номерлы Федераль законнарга, Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Уставына таянып, Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Советы **КАРАР БИРДЕ:**

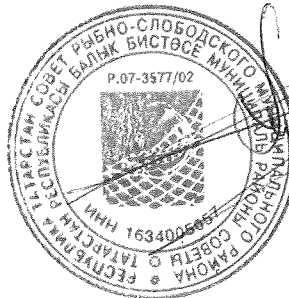
1. Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы муниципаль предприятиеләре, учреждениеләре балансында булган муниципаль мөлкәтне (төп чараларны), шулай ук Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы муниципаль мөлкәт казасын тәшкит итүче мөлкәтне (алга таба-Нигезләмә) исәптән чыгару тәртибе турындагы Нигезләмәне (алга таба-Нигезләмә) расларга.

2. Муниципаль казна, бюджет һәм автоном учреждениеләренә, муниципаль унитар предприятиеләргә милекне исәптән төшергәндә, кушымта итеп бирелә торган Нигезләмә таләпләрен кулланырга һәм үтәргә тәкъдим итәргә.

3. Өлеге карарны Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районының рәсми сайтында интернет-телекоммуникация челтәрәндә веб-адрес буенча: <http://ribnaya-slobods.tatarstan.ru> Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрәндәге «Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталы» нда веб-адрес буенча: <http://pravo.tatarstan.ru> урнаштырырга.

4.Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районының Милек һәм жир мөнәсәбәтләре палатасына йөкләргә.

Татарстан Республикасы
Балык Бистәсе
муниципаль районы Башлыгы

И.Р.Тажетдинов

Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы муниципаль предприятиеләре, учреждениеләре балансында булган муниципаль мөлкәтне (төп чараларны), шулай ук Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы муниципаль мөлкәт казасын тәшкит итүче мөлкәтне (төп чараларны) исәптән чыгару тәртибе турындагы Нигезләмә

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Әлеге нигезләмә Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы муниципаль мөлкәт белән идарә итү һәм аның белән эш итү нәтижелелеген арттыру, аны кулланган өчен җаваплылыкны арттыру, аны исәптән төшерүгә контрольне көчәйтү максатларында эшләнә.

Әлеге Нигезләмәнең гамәлдә булуы Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районының муниципаль мөлкәт булган муниципаль мөлкәт объектларына (төп чаралар) кагыла:

- муниципаль унитар предприятиеләргә хужалык алып бару хокукында беркетелгән;

- муниципаль казна предприятиеләренә яисә муниципаль автоном, бюджет, казна учреждениеләренә оператив идарә итү хокукында беркетелгән;

- Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районының муниципаль мөлкәт казасын тәшкит итүче, шул исәптән төрле мөлкәт формасындагы гражданнырга һәм оешмаларга аренда килешүләре буенча түләүсез файдалануга яки башка нигезләр буенча бирелгән мөлкәтне дә кертеп.

Әлеге Нигезләмә шулай ук туктатылган һәм (яки) тормышка ашырылмаган төзелеш (проект-смета, эзләнү, геодезия эшләренә, ызанлау эшләренә, жир кишәрлеген төзү яки бирү белән бәйлә башка эшләргә) буенча чыгымнарны исәптән төшерүгә дә кагыла.

1.2. Әлеге Нигезләмәдә мөлкәтне исәптән төшерү ул, куллану үзенчәлекләрен, шул исәптән физик тузуны, яисә биләүдән, файдаланудан һәм эш итүдән чыгып калган, шулай ук аның урнашу урынын билгеләү мөмкин булмаганлыктан, муниципаль мөлкәтне максатчан файдалану һәм (яки) файдалану өчен яраксыз дип тану белән бәйлә гамәлләр комплексы аңлатыла.

Исәптән төшерү хужалык операциясе булып тора һәм төп чаралардан файдаланганда үз эченә ала:

- һәр берәмлекнең техник торышын билгеләү;
- кирәкле документларны рәсмиләштерү;

- исәптән төшерү өчен кирәкле килешүләр һәм рөхсәтләр алу;
- предприятиедә, учреждениедә баланс исәбеннән төшерү;
- демонтажлау, сүтү ;
- мөмкин булган матди кыйммәтләрне яраклаштыру һәм куллану турында;
- икенчел чималны утильләштерү;
- төп чараларны муниципаль мөлкәт реестрыннан төшереп калдыру .

1.3. Муниципаль мөлкәтне исәптән төшерү өчен нигезләр булып тора:

1) куллану үзенчәлекләрен тулысынча йә өлешчә югалту, шул исәптән физик тузу нәтижәсендә, мөлкәтне максатчан файдалану өчен яраксыз хәлгә китергән, тиешле бәяләмә яки экспертиза белән расланган мөлкәтне торгызу (ремонтлау, реконструкцияләү, модернизацияләү) мөмкин булмау яисә икътисадый максатка ярашсызлыгы яисә мөмкинлеге булмаган яисә өлешчә югалту;

2) табигый бәла-казалар, янгыннар, аварияләр һәм башка гадәттән тыш хәлләр аркасында жимерелү яки юк итү, реконструкция эшләре башкарганга, урлашу нәтижәсендә югалган мөлкәтне бетерү (өлешчә бетерү) аркасында мөлкәтне биләүдән, файдаланудан һәм эш итүдән чыгару;

3) мөлкәтнең техник торышының норматив-техник документация таләпләренә, дәүләт күзәтчелек органнары нормаларына туры килмәве, әгәр мөлкәтне яңадан торгызу (ремонт, реконструкция, модернизацияләү) мөмкин булмаса яки максатка ярашсыз булса, тиешле бәяләмә яки экспертиза белән расланган булса.

1.4. Әлеге Нигезләмәдә «максатчан билгеләнеш буенча файдалану өчен мөлкәтнең яраксызлыгы», «мөлкәтне торгызуның максатка ярашсызлыгы» төшенчәләре тигез, моннан аңлашыла:

1) предприятие, учреждение, «Балык Бистәсе муниципаль районы» муниципаль берәмлеге һәм аның составына керүче муниципаль берәмлекләр тарафыннан шундый ук мөлкәтне сатып алу өчен акча суммасыннан артып киткән мөлкәтне торгызуга (ремонт, реконструкцияләүгә, модернизацияләүгә) акча средстволары суммасына акча салу зарурилыгы;

2) предприятие, учреждение, «Балык Бистәсе муниципаль районы» муниципаль берәмлеге һәм аның составына керүче муниципаль берәмлекләр мөлкәтнең калдык бәясеннән 1,5 тапкыр артык булган мөлкәтне торгызуга (ремонт, реконструкцияләүгә, модернизацияләүгә) акча суммаларын кертергә тиеш.

Файдалы мөлкәттән файдалануның норматив срогы чыккач яки аның буенча 100% амортизацияләнүнең исәпләнүе, әгәр үзенең техник торышы яки тиешле ремонт/реконструкция үткәргәннән соң ул максатчан билгеләнеше буенча кулланылырга мөмкин булса (алга таба файдалану өчен яраклы), аны исәптән төшерү өчен бердәнбер нигез булып тормый.

1.5. Кулга алынган мөлкәт, граждан-хокукый шартнамәләр буенча тәмин итүдә (залогта) булган мөлкәт, шулай ук билгеләнгән тәртиптә сатылырга яки башка юридик затларга тапшырылырга мөмкин булган мөлкәт исәптән төшерелеп калдырылырга тиеш түгел.

1.6. Мөлкәтне исәптән төшерүгә рөхсәт бирү һәм аны Балык Бистәсе муниципаль районы муниципаль мөлкәт реестрыннан төшереп калдыру

вәкаләтләрен Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Мөлкәт һәм жир мөнәсәбәтләре палатасы гамәлгә ашыра.

1.7. Муниципаль унитар предприятиеләр, күчемсез мөлкәт объектларыннан һәм күчемсез мөлкәт объектларыннан тыш, төп акчаларны, әлеге объектларның калдык бәясе 10% тан артык булган күчемсез мөлкәт объектларыннан тыш, Россия Федерациясе Финанс министрлыгының 2003 елның 13 октябрәндәге, 91н номерлы боерыгы белән расланган "Төп акчаларны бухгалтерлык исәбе буенча" методик күрсәтмәләргә, Россия Федерациясе Финанс министрлыгының 2003 елның 30 октябрәндәге 91н номерлы боерыгы белән расланган, һәм 6/01 ПБУ бухгалтер исәбе нигезләмәсенә таянып, күчереп калдыралар.

Транспорт чараларын исәптән чыгарганда, предприятие житәкчеләре Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районының Милек һәм жир мөнәсәбәтләре палатасына транспорт чараларын тиешле документлар һәм фотографиялар белән исәптән төшерү нияте турында язмача хәбәр итәләр. Вәкаләтле орган тарафыннан әлеге акчаларны файдалану буенча тәкъдимнәр алынганнан соң 30 календарь көн эчендә күчереп калдыру предприятиеләр тарафыннан мөстәкыйль башкарыла.

1.8. «Дәүләт хакимияте органнары (дәүләт органнары), жирле үзидарә органнары, бюджеттан тыш дәүләт фондлары белән идарә итү органнары, дәүләт (муниципаль) учреждениеләре тарафыннан кулланыла торган беренчел исәп документлары һәм бухгалтерлык исәбе регистрлары формаларын раслау турында» 2015 елның 30 мартындагы 52н номерлы Россия Федерациясе Финанс министрлыгы боерыгы белән расланган формалар буенча исәптән төшерү турындагы актларны рәсмиләштереп, бер инвентарь объекты өчен 20 000 сумга кадәр беренчел баланс бәясеннән төп акчаларны һәм аларны куллану буенча Методик күрсәтмәләренә исәптән төшереп калдыралар.

2. Исәптән төшерү буенча комиссия эшчәнлеген оештыру

2.1. Муниципаль мөлкәтне (төп чараларны) исәптән төшерү, хужалык алып бару хокукларында, предприятиеләргә, учреждениеләргә оператив идарә итү, мондый мөлкәтнең алга таба файдалану, аны торгызу (ремонтлау, реконструкцияләү, модернизацияләү) мөмкинлегенә булмау яки максатсызлыгын билгеләү өчен, шулай ук предприятиеләрдә һәм учреждениеләрдә исәптән төшерү өчен кирәкле документларны рәсмиләштерү өчен житәкче боерыгы (күрсәтмәсе) белән даими комиссия төзелә (алга таба - предприятиенә (учреждениенә) исәптән төшерү буенча комиссия төзелә).

Комиссия составына предприятиеләр (учреждениеләр) кертелә:

- предприятие (учреждение) житәкчесе яки аның урынбасары;
- предприятиенә (учреждениенә) баш хисапчысы яки аны алмаштыручы зат;
- предприятиеләрнең (учреждениеләрнең) вазыйфай затлары, исәптән чыгарылган мөлкәтнең сакланышы өчен матди җаваплы затлар;

- предприятие (учреждение) белгече исәптән чыгрылган мөлкәтне куллану өлкәсендә житәрлек белемнәргә ия. Учреждениедә / предприятиедә әлеге белгеч булмаганда, аны читтән жәлеп итү таләп ителә.

Предприятие (учреждение) житәкчесе карары буенча исәптән төшерү буенча предприятие (учреждение) комиссиясе составына предприятиенен (учреждениенен) башка вазыйфай затлары керә ала.

2.2. Муниципаль мөлкәтне (төп чараларны) исәптән төшерү кирәклеген (максатчанлыгын) билгеләү өчен, мондый мөлкәтнең алга таба файдалану, аны торгызу (ремонтлау, реконструкцияләү, модернизацияләү) мөмкин булмавын яки максатсызлыгын билгеләү өчен, шулай ук Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы муниципаль казнасын тәшкит итүче муниципаль мөлкәт белән эш итүгә вәкаләтле Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы жирле үзидарә органнарында исәптән төшерү өчен кирәкле документларны рәсмиләштерү өчен, житәкче боерыгы (күрсәтмәсе) белән аны исәптән төшерү комиссиясе төзелә (алга таба- исәптән төшерү буенча вәкаләтле орган комиссиясе).

Исәптән төшерү буенча вәкаләтле орган комиссиясе составына кертелә:

- вәкаләтле орган житәкчесе яки аның урынбасары;
- Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районының муниципаль казнасын тәшкит итүче муниципаль мөлкәт белән эш итү мәсьәләләрен алып баручы белгеч;
- Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Башкарма комитеты белгече, ул исәптән алына торган мөлкәт кулланыла һәм исәптән чыгарыла торган мөлкәтне файдалану өлкәсендә житәрлек белемнәренә ия булган өлкәгә кураторлык итә.

Вәкаләтле орган комиссиясе составына вәкаләтле орган житәкчесе карары буенча вәкаләтле органның башка вазыйфай затлары, шулай ук Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Башкарма комитетының башка органнары вәкилләре керә ала.

2.3. Туктатылган һәм (яки) гамәлгә ашырылмаган төзелеш буенча бюджет чыгымнарын исәптән төшерү (максатка ярашлылыгы) кирәклегә (проект-смета, эзләнү, геодезия эшләре, ызанлау эшләре, жир участогы төзү яки бирү белән бәйлә башка эшләр) очракта, мондый чыгымнарны исәптән төшерү комиссиясе Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Башкарма комитеты карары нигезендә төзелә, аны эзерләү инициаторы-тиешле чыгымнар яки төзеләп бетмәгән объект (учетта) учреждение (ул вәкаләтле орган).

Предприятиенен туктатылган һәм (яки) гамәлгә ашырылмаган төзелеш буенча чыгымнарын исәптән төшерү (максатка ярашлылыгы) зарурлыгы булганда (проект-смета, эзләнү, геодезия эшләренә, ызанлау эшләренә, жир кишәрлеген төзү яки бирү белән бәйлә башка эшләргә) карарлар кабул итә һәм әлеге Нигезләмәнен

2.1 пункты нигезендә төзелгән исәптән төшерү буенча предприятие (учреждение) комиссиясен исәптән төшерү өчен кирәкле документларны рәсмиләштерә.

2.4. Предприятиедә, учреждениедә яки вәкаләтле органда кирәкле махсус белемгә ия хезмәткәрләр(белгечләр) булмаган очракта, комиссия рәисе карары буенча исәптән төшерү комиссиясе утырышларында катнашу өчен закон нигезендә милекнең аерым төрләрен (төп чараларны) исәпкә алу, теркәү һәм күзәтү функцияләрен йөкләгән оешмалар вәкилләре, башка экспертлар чакырыла ала. Күрсәтелгән затлар комиссия составына ирекле нигездә (киләшү буенча) кертелә.

2.5. Исемлек буенча комиссияне комиссия эшчәнлегенә гомуми җитәкчелек итә, бәхәсле мәсьәләләр буенча фикер алышканда коллегияльлек тәэмин итә, вазыйфаларны бүлә һәм комиссия әгъзаларына йөкләмәләр бирә.

Исәптән төшерү комиссиясе утырышларны кирәк булган саен үткәрә. Комиссия утырышы Комиссия составының кимендә өчтән икесен тәшkil иткән кворум булганда тулы хокуклы.

2.6. Комиссия тарафыннан түбәндәге чаралар үткәрелә:

1) мөлкәтне (төп чаралар объектын) карау, кирәкле техник һәм башка документацияләрдән файдаланып, исәптән төшерелергә тиешле чыгымнарны анализлау, бухгалтерлык исәбе мәгълүматларын тикшерү;

2) алга таба файдалану, аны торгызу (ремонтлау, реконструкцияләү, модернизацияләү) мөмкинлеге булмау яисә максатка ярашсызлыгы өчен мөлкәтнең яраксызлыгы фактын билгеләү);

3) мөлкәтне, чыгымнарны исәптән төшерү сәбәпләрен билгеләү;

4) мөлкәтне эксплуатациядән вакытыннан алда чыгаруда гаепле затларны ачыклау, әлеге затларны гамәлдәге законнар нигезендә җаваплылыкка тарту турында тәкъдимнәр керту;

5) муниципаль мөлкәтне исәптән төшерелергә тиешле сату яки аны башка юридик затларга билгеләнгән тәртиптә тапшыру мөмкинлеген (мөмкин булмавын) билгеләү;

6) искергән мөлкәтне алга таба файдалану мөмкинлеген билгеләү (металлолом белән тапшыру, комплектлау, аерым төеннәрне, детальләрне, материалларны куллану, искергән җиһазларны камилрәк сатып алу өчен сату һ. б.);

7) объект составында күчерелә торган төп кирәкле детальләрнең, төеннәрнең, материалларның төп средстволарын тартып алу, аларны складка тиешле хисаплылык счетларында чагылдырылган, аларда төсле һәм кыйммәтле металл булган очракта, аларны складка тапшыру - аларның санын һәм авырлыгын билгеләүне тәэмин итү, аларны төсле һәм кыйммәтле металлларны кабул итүнең тиешле пунктына тапшыруны контрольдә тоту;

8) мөлкәтне, чыгымнарны һәм аларны Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районының Мөлкәт һәм җир мөнәсәбәтләре палатасына раслауга бирү турында ике нөсхәдә акт төзү һәм аңа имза кую. Исәптән төшерү турындагы актлар, расланган унификацияле форма булмау сәбәпле, туктатылган һәм (яки) гамәлгә ашырылмаган төзелеш буенча чыгымнарны исәптән төшерү турындагы

акттан тыш, күчерелүче мөлкәт төренә карап, расланган унификациялэнгән форма буенча рәсмиләштерелә;

9) әлеге Нигезләмәнең III бүлегенә нигезендә документлар пакетын формалаштыру.

2.7. Әлеге Нигезләмәнең 2.6 пункты нигезендә үткәрелгән чаралар нәтижәләре буенча исәптән төшерү комиссиясе муниципаль мөлкәтне, исәптән төшерү турындагы актта чагылдырыла торган чыгымнарны исәптән төшерү (исәптән төшерү) турында бәяләмә чыгара. Мөлкәтне, чыгымнарны исәптән төшерү турындагы карар утырышта катнашучыларны исәптән төшерү буенча комиссия әгъзаларының күпчелек тавышы белән кабул ителә. Туктатылган һәм (яки) тормышка ашырылмаган төзелеш буенча бюджет чыгымнарын исәптән чыгару комиссиясе карары Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Башкарма комитеты җитәкчесенә раслауга җибәрелә.

3. Муниципаль мөлкәтне исәптән төшерү өчен документлар исемлегенә

3.1. Эшнә тәэмин итү һәм комиссия эшә нәтижәләре буенча исәптән төшерү буенча түбәндәге документлар рәсмиләштерелә:

1) предприятие (учреждение) җитәкчесенә исәптән төшерү буенча комиссия төзү турында боерыгы (боерыгы);

2) туктатылган һәм (яки) гамәлгә ашырылмаган төзелеш буенча бюджет чыгымнарын исәптән чыгару буенча комиссия тарафыннан төзелгән тиешле бәяләмәләргә исәптән төшерү комиссиясе утырышларының беркетмәләре, тикшерүләр (тикшерүләр) актлары, үткәрелгән чаралар нәтижәләре буенча комиссия тарафыннан төзелгән тиешле бәяләмәләр - Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Башкарма комитеты җитәкчесе тарафыннан расланган мондый чыгымнарны исәптән төшерү комиссиясе карары;

3) төп акчаларның күчәрәп чыгарыла торган объектның характерлы торган мәгълүматларны күрсәтеп мөлкәтне исәптән төшерү акты. Мондый мәгълүматларга объектның бухгалтерлык исәбенә кабул итү датасы, җитештерү яисә төзелгән елы, файдалануга тапшыру датасы, файдалы файдалану вакыты, беренчел бәя (яңадан бәялэнгән - торгызу өчен), хисапланган амортизация суммасы, башкарылган бәяләр саны, капитал ремонт, шифр һәм амортизация түләүләре нормасы, мөлкәт булу турында мәгълүмат, килеп чыгу сәбәпләре, мөлкәтнең торышы, алга таба файдалану өчен яраксызлыгы, мөмкин булмавы һәм нәтижәсез булуы, объектның һәм (яки) аның материалларын куллану мөмкинлегенә, шул исәптән (өлешләрнең 1 өлешендә), кеше өчен потенциал куркыныч булган матдәләр (терекөмеш, радиоактив матдәләр, башка көчле тәэсир итүче, агулаучы матдәләр һ.б.).

3.2. Актларга исәптән чыгарылган мөлкәтнең төренә, шулай ук аны исәптән төшерү сәбәпләренә бәйлә рәвештә түбәндәге документлар теркәлә:

3.2.1. биналарны, төзелмәләрне, корылмаларны (торақ фонды объектларыннан тыш) исәптән чыгарганда):

- объектның техник торышы турында акт яки вәкаләтле оешма/вәкаләтле орган тарафыннан бирелгән бинаның техник торышы турында бәяләмә яисә бина (корылмалар) яисә башка күчемсез милек объектынның торышы турында техник инвентаризация органнарыннан белешмә;

- күчереп алына торган күчемсез милек объекты фотографиясе;

- күчерелергә тиешле күчемсез милек объектлары биләгән жир кишәрлекләренә хокук билгели торган документлар күчермәләре;

3.2. төзелеп бетмәгән объектларны исәптән чыгарганда:

- эшчәнлекнең әлегә төренә лицензиясе булган оешма тарафыннан бирелгән техник экспертиза бәяләмәсе;

- житештерелгән чыгымнар турында баланс белешмәсе;

- күчереп алына торган күчемсез милек объекты фотографиясе;

- төзелеш эшләре тәмамланмаган күчемсез милек объектлары тарафыннан исәптән төшерелергә тиешле жир кишәрлекләренә хокук билгели торган документлар күчермәләре;

3.2.3. транспорт чараларын исәптән төшергәндә:

- объектның техник торышы турында акт яки лицензиясе булган махсуслаштырылган оешма яисә оешма тарафыннан бирелгән транспорт чарасының утильләштерү бәясен билгеләү турында хисап;

- транспорт чарасы паспорты күчермәсе / Үзйөрешле машиналар паспортлары;

- транспорт чарасын дәүләт теркәве турында таныклык күчермәсе/Үзйөрешле машиналар;

- исәптән төшерелүче транспорт чарасы фотографиясе (гомуми төре, дәүләт номеры, двигатель номеры, шасси номеры);

- транспорт чарасының техник торышы турында бәяләмә бирүче оешма эшчәнлегенә төрен раслаучы документ;

3.2.4. башка күчемсез милекне исәптән чыгарганда-объект турында мәгълүмат, объектның факттагы торышы, исәптән төшерү сәбәпләре күрсәтелгән милекнең техник торышы турында акт.

Техник яктан катлаулы жиһазлар төшереп калдырылган очракта, әлегә төр эшчәнлекне гамәлгә ашыру вәкаләтенә ия оешма тарафыннан бирелгән объектны яңадан торгызуга һәм алга таба файдалануга яраксызлыгын раслый торган, лицензия яисә һөнәри эшчәнлекнең билгеле бер төренә гамәлгә ашыру хокукын раслый торган документ күчермәсе (кушымта итеп бирелгән), техник карау (акт) бәяләмәсе (дефект ведомствосы) тапшырыла (эшқуарлык яки һөнәри эшчәнлек субъектларын берләштерә торган үзкөйләнешле оешма әгъзасы);

3.2.5. авария, юл-транспорт һәлакәте аркасында килеп чыккан объектларны төшереп калдырганда, әлегә Нигезләмәнең 3.2.1 - 3.2.4 пунктларында күрсәтелгән документларга өстәмә рәвештә (исәптән чыгарылган мөлкәт төренә карап) кушып бирелә:

- авария, юл-транспорт һәлакәте турында актның күчермәсе;

- административ хокук бозу турында беркетмә;
- китерелгән зыянный бәясе турында белешмә;

3.2.6. табигать бәла - казасы яки гадәттән тыш хәл аркасында яраксызга чыккан объектларны исәптән чыгарганда, әлеге Нигезләмәнең 3.2.1-3.2.4 пунктларында күрсәтелгән документларга өстәмә рәвештә (исәптән чыгарылган мөлкәт төренә карап) Балык Бистәсе муниципаль районы жирле үзидарә органнары яисә Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары, Россия Федерациясе Гражданнар оборонасы, гадәттән тыш хәлләр һәм табигый бәла-казалар нәтижеләрен бетерү министрлыгының территориаль органнары белешмәләре кушыла, алар табигый бәла-казалар яисә гадәттән тыш хәлләр;

3.2.7. өченче затларның хокуксыз гамәлләре аркасында, Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районының муниципаль мөлкәтенә зыян килгән очракта, әлеге Нигезләмәнең 3.2.1 - 3.2.4 пунктларында күрсәтелгән документларга өстәмә рәвештә (объект төренә карап), шулай ук мондый мөлкәтне урлаган очракта, өстәмә рәвештә әлеге Нигезләмәнең 3.2.1-3.2.4 пунктларында күрсәтелгән документлар (объект төренә карап) теркәлә:

- предприятие яки учреждениенең мөлкәт мәнфәгатьләрен яклау буенча чаралар кабул итүне раслый торган документлар күчермәләре;
- Эчке эшләр органнарының жинаять эше кузгату/туктату яки кузгатудан баш тарту турында карары;
- предприятие (учреждение) житәкчесенең гаепле затларга (предприятие яки учреждение хезмәткәрләренә) карата чаралар күрү турында боерыгының (күрсәтмәләренә) күчермәсе);
- гаепле затлар тарафыннан китерелгән зыянный каплау турында документ күчермәсе яисә мондый түләү мөмкин булмауны раслаучы документлар;

3.2.8. туктатылган һәм (яки) тормышка ашырылмаган төзелеш буенча чыгымнарны бетергән очракта, тиешле чыгымнарны раслаучы белешмәләр һәм (яки) документлар (проект-смета, эзләнү, геодезия эшләренә, ызанлау эшләре, жир кишәрлеге төзү яки бирү белән бәйлә башка эшләр) тапшырыла.

Туктатылган ремонт һәм (яки) тормышка ашырылмаган төзелеш буенча чыгымнарны исәптән төшерү турындагы акт, расланган форма булмау сәбәпле, ирекле рәвештә төзелә.

4. Муниципаль мөлкәтне исәптән төшерү һәм аны муниципаль мөлкәт реестрыннан төшереп калдыру тәртибе

4.1. Хужалык алып бару хокукында, предприятиеләргә, учреждениеләргә оператив идарә итү хокукында беркетелгән муниципаль мөлкәтне исәптән төшерү өчен предприятие (учреждение) Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районының Мөлкәт һәм жир мөнәсәбәтләре палатасына тапшыра:

- житәкче һәм хисапчы (предприятие (учреждение) тарафыннан имзаланган, төп чаралар объектларын исәптән төшерү сәбәпләрен, киләчәктә файдалануның максатка ярашсызлыгын нигезләп, ирекле рәвештә төзелгән исәптән төшерү турында хат белән һәм исәптән чыгарылган муниципаль мөлкәтне файдалану турында тәкъдимнәр. Озату хатында исәптән төшерелергә тиешле объектлар исемлегә күрсәтелә яисә аңа теркәлә. Исемлектә объектның инвентарь номеры, атамасы (тибы, маркасы һәм башкалар), чыгару елы, баланс (торгызу) һәм калдык бәясә күрсәтелә. Исемлектә башка параметрлар яки объект характеристикалары күрсәтелергә мөмкин;

- әлеге Нигезләмәнең 3.1, 3.2 пунктларында каралган документлар йә аларның күчермәләре.

Тәкъдим ителгән документлар һәм аларның күчермәләре кул астындагыларга йисә язмаларга, ялган сүзләргә һәм аларда әйтелмәгән башка төзәтмәләргә ия булырга тиеш түгел, шулай ук аларның эчтәлеген бер-бер артлы аңлатып бирергә тиеш. Тапшырыла торган документларның күчермәләре житәкченең яисә аның вәкаләтле затның имзасы һәм предприятие (учреждение) мөһере белән расланырга тиеш.

4.2. Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районының Мөлкәт һәм жир мөнәсәбәтләре палатасы, документларның чынлыгына шик туганда, предприятиедән яки учреждениедән мөлкәтне исәптән төшерү мәсьәләсен карау өчен кирәкле документларның төп нөсхәләрен таләп итә.

4.3. Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районының Мөлкәт һәм жир мөнәсәбәтләре палатасы 14 календарь көннән дә артык вакыт эчендә предприятие яки учреждение тарафыннан тапшырылган документларны карый, тиешле яки өстәмә мәгълүматны сорый, әлеге Нигезләмәдә күрсәтелгән очрактарда төп чараларны сайлап алып тикшерә һәм күрсәтелгән чаралар нәтижәләре буенча түбәндәге карарларның берсен кабул итә:

- мөлкәтне исәптән төшерү өчен рөхсәт турында;
- әлеге Нигезләмәнең 3.1, 3.2 пунктларында күрсәтелгән документларны (объект төренә һәм исәптән төшерү нигезенә карап) һәм әлеге документларның гамәлдәге законнарда һәм әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән таләпләргә туры килмәве турында карар кабул итү өчен кирәкле документлар булмаган очракта, документларны кире кайтару турында;
- исәптән төшерү өчен рөхсәт бирүдән баш тарту турында.

4.4. Предприятиеләр һәм учреждениеләр балансында булган төп чараларны алдан тикшерү Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районының Мөлкәт һәм жир мөнәсәбәтләре палатасы тарафыннан, кирәк булган очракта, исәптән төшерелергә тиешле төп чараларны алдан тикшерү:

күчәмсез мөлкәт;

- 500 000 сумнан башлап беренчел (торгызу) бәясе 500 000 сумга кадәр булган кыйммәтле мөлкәт, аның бәясенә репортизацияләнгән өлеш 20% артык тәшкил итә;

- техник яктан катлаулы җиһазлар (төп средстволарны техник яктан катлаулы җиһазларга керткәндә, Россия Федерациясе Хөкүмәтенә «Техник яктан катлаулы товарлар исемлеген раслау турында» 2011 елның 10 ноябрәдәге 924 номерлы карары нигезендә, техник яктан катлаулы товарлар исемлегенә таянып эш итәргә киңәш ителә.

4.5. Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районының Мөлкәт һәм җир мөнәсәбәтләре Палатасы карары уңай карар кабул ителгән очракта муниципаль мөлкәтне исәптән төшерү өчен документларны карау нәтиҗәләре буенча мөлкәтне исәптән төшерүгә рөхсәт турындагы күрсәтмә белән рәсмиләштерелә. Документларны кире кайтару яки мөлкәтне исәптән төшерү өчен рөхсәт бирүдән баш тарту турында Карар кабул ителгән очракта, предприятие яки учреждение адресына, документларны кире кайтару сәбәпләрен күрсәтеп, хат-хәбәр җибәрелә.

4.6. Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районының Милек һәм җир мөнәсәбәтләре палатасы боерыгын алганнан соң предприятие (учреждение) мөлкәтне яки аның аерым детальләрен утильләштерергә, исәптән чыгарылган мөлкәтне утильләштерергә, шул ук вакытта чит мөлкәтнең куркынычсызлыгын һәм сакланышын тәмин итәргә тиеш. Эксплуатациядән чыккан мөлкәтне утильләштерү законнарда билгеләнгән очракларда мөлкәтне утильләштерү эшләрен башкаруга лицензиясе булган оешмалар тарафыннан гамәлгә ашырыла. Закон нигезендә тиешле эшләр башкаруга лицензиясе булган оешмалар мөлкәтне утильләштерү турындагы таләп билгеләнгән очракта, Уставта күрсәтелгән эшчәнлек төрләренә берсе булган оешмалар тарафыннан утильләштерелә. Күчмәс мөлкәт объектның демонтажлаучы оешмалар Җир кишәрлеген Җир һәм шәһәр төзелеше законнары таләпләренә туры китерергә тиешләр.

4.7. Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районының Мөлкәт һәм җир мөнәсәбәтләре палатасы тарафыннан алынган күрсәтмә нигезендә предприятие (учреждение) мөлкәтне бухгалтер исәбеннән төшерү, еллык детальләр һәм узеллар куллану, калдыкларны (металл ватык, макулатура, пыяла савытлар, башка калдыкларны) тапшыру буенча тиешле бухгалтерлык операцияләрен башкара, исәптән чыгарылган мөлкәтне яки аның өлешләрен куллану буенча башка чаралар үткөрүне тәмин итә.

4.8. Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районының муниципаль мөлкәт казасын тәшкил итүче мөлкәтне исәптән төшерү өчен, төрле мөлкәт рәвешләрендәге гражданның һәм оешмаларга аренда килешүләре буенча түләүсез файдалануга яки башка нигезләр буенча бирелгән мөлкәтне дә кертеп,

Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районының жир һәм мөлкәт мөнәсәбәтләре өлкәсендә жирле үзидарә органы мөстәкыйль рәвештә гамәлгә ашыра.

4.9. Муниципаль мөлкәтне исәптән төшерү, шулай ук аны сүтү, демонтажлау, бетерү (сүтү) аларны исәптән төшерү турында тиешле карар кабул ителгәнче рөхсәт ителми.

4.10. Мөлкәтне утильләштерүдән алынган акча муниципаль унитар предприятиеләрнең хужалык карамагында булган мөлкәтне сүтү (сүтү) буенча күрсәтелгән предприятиеләр сетына керә.

4.11. Мөлкәтне утильләштерүдән алынган акчалар бюджет һәм автоном учреждениеләрнең оператив идарәсендәге мөлкәтне сүтү (демонтажлаудан) бюджет һәм автоном учреждениеләр карамагында кала.

4.12. Мөлкәтне утильләштерүдән, казна учреждениеләренең оператив идарәсендәге мөлкәтне сүтүдән (сүтүдән) алынган акчалар Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы казнасына бюджет классификациясенә тиешле кодлары өчен керә.

4.13. Теркәлергә яки исәпкә алынырга тиешле муниципаль мөлкәтне исәптән чыгарганда предприятие (учреждение) яки муниципаль казна мөлкәте белән эш итүгә вәкаләтле орган тиешле органнарны теркәүдән яисә исәпкә алудан төшереп калдырылырга тиеш.

Күчемсез милек объектларын исәптән чыгарганда күрсәтелгән затлар күчемсез мөлкәт объектның техник инвентарьлаштыру органнарында техник исәпкә алудан, шулай ук дәүләт кадастр исәбеннән төшереп калдыруны тәмин итәргә тиеш.

4.14. Исәптән чыгарылган күчемсез мөлкәт объектның сүтү (бетерү) факты техник инвентаризация органнары документлары белән раслана.

4.16. Муниципаль мөлкәтне Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы муниципаль мөлкәт реестрыннан төшереп калдыру Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Мөлкәт һәм жир мөнәсәбәтләре палатасы тарафыннан башкарыла.

4.17. Муниципаль предприятиеләр балансында булган туктатылган яки (яки) гамәлгә ашырылмаган төзелеш буенча төп чараларны һәм чыгымнарны исәптән төшерүдән килгән зыяннар хужалык эшчәнлегенәң финанс нәтижеләренә керә, алар түбәндәгечә каплана:

- объектның беренчел бәясенәң үзгәرمәгән өлеше буенча хужалык эшчәнлегенәң финанс нәтижеләренә керә;

- төп акчаларны яңадан бәяләү белән бәйлә рәвештә бәя артуның артмаган өлеше буенча өстәмә капиталның кимүенә керә.

Туктатылган яки (яки) тормышка ашырылмаган төзелеш буенча чыгымнарны күчерүдән килгән зыян хужалык эшчәнлегенәң финанс нәтижеләренә карарга тиеш.

4.18. Муниципаль учреждениеләр балансында булган төп чараларны исәптән төшерүдән килгән зыян әлеге учреждениеләрне карап тотуга смета хисабына капланырга тиеш.

4.19. Чыгымнарны исәпләгәндә кире кайтарылган материалларның, төзелеш конструкцияләренәң һ.б. бәясе, әлеге материалларны сүтү, туплау, саклау белән бәйлә чыгымнар исәпкә алынырга тиеш.

5. Муниципаль мөлкәтне исәптән төшерү тәртибен үтәмәгән өчен жаваплылык

5.1. Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районының муниципаль мөлкәтен исәптән төшерү буенча әлеге нигезләмәне бозып башкарылган килешүләр гамәлдә түгел дип таныла.

5.2. Муниципаль мөлкәт балансыннан чыгару тәртибен, шулай ук матди кыйммәтләрне бетергәндә, алынган хужасыз мөнәсәбәтне бозу очракларында гаеплеләр гамәлдәге законнар нигезендә жаваплылыкка тартыла.

5.3. Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районының Мөлкәт һәм жиһ мөнәсәбәтләре палатасына предприятиеләр, учреждениеләр тарафыннан тапшырыла торган белешмәләренәң һәм документларның актуальлегә һәм дөреслегә өчен әлеге предприятие, учреждение житәкчеләре жаваплы.